

Exploring the Torah's Chronological Integrity - class #5

Before or After the Sin of the Golden Calf -

When was the Commandment to Build the Mishkan given?

tSource sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction /

Even though the Parshat Teruma precedes Parshat Ki-Tisa; most commentators claim that the sin of the Golden Calf took place BEFORE the commandment to build the Mishkan.

In today's class we discuss the reason for the multiple range of opinions, and try to explain the thematic logic of why the Torah might present those events out of their chronological order. Or basically, the topic will discuss whether the Mishkan was a mini-Mt. Sinai or a 'kosher' Golden Calf.

A. A mini-Mount Sinai - excerpt from Ramban's intro to Parshat Teruma

**וסוד המשכן הוא : שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני -
-שוכן עליו בנסתר....**

והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני.

[The 'secret' of the Mishkan – that the Glory that rested on Mt. Sinai – would now rest upon it in a 'hidden' manner...And the same Glory that was seen [by the people] at Har Sinai – now rested in it]

Note the three groups at Mt. Sinai when Bnei Yisrael accept the Torah

Shmot 19:21-22

כא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, יֵד הָעֵד בְּעַם :
פֶּן-יִהְרָסוּ אֶל-יְהוָה לְרֵאוֹת, וְנָפַל מִמֶּנּוּ רַב.
21 And the LORD said unto Moses: 'Go down, charge the people, lest they break through unto the LORD to gaze, and many of them perish.

כב וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגְשִׁים אֶל-יְהוָה,
יִתְקַדְּשׁוּ : פֶּן-יִפְרֹץ בָּהֶם, יְהוָה.
22 And let the priests also, that come near to the LORD, sanctify themselves, lest the LORD break forth upon them.'

Shmot 24: 1-2

א וְאֶל-מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֶל-יְהוָה,
אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וְאַבִּיהוּא, וְשִׁבְעִים, מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל ;
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם, מֵרָחֵק.
1 And unto Moses He said: 'Come up unto the LORD, thou, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel; and worship ye afar off;

ב וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל-יְהוָה, וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ ;
וְהָעָם, לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ.
2 and Moses alone shall come near unto the LORD; but they shall not come near; neither shall the people go up with him.'

B. The juxtaposition of 'units' in second half of Sefer Shmot

C. Note parallel between final psukim of Parshat Mishpatim (24:15-18 / Har Sinai) & final psukim of Sefer Shmot (40:34-35 / the Mishkan)

<i>The shechina rests on the Mishkan</i>	<i>Moshe's ascent to Mt. Sinai</i>
<p>מ,לד ויכס העֲנָן, אֶת-אֱהֹל מוֹעֵד; ויִכַּס ה' מְלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן לה וְלֹא-יָכַל מֹשֶׁה, לָבוֹא אֶל-אֱהֹל מוֹעֵד--כִּי-שָׁכַן עָלָיו, הָעֲנָן; ויִכַּס ה' מְלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן</p>	<p>כד,טו וַיַּעַל מֹשֶׁה, אֶל-הָהָר; ויִכַּס הָעֲנָן, אֶת-הָהָר . טז וַיִּשְׁכַּן כְּבוֹד ה' עַל-הַר סִינַי, וַיִּכְסֶהוּ הָעֲנָן לַשָּׁמַיִם יָמִים; וַיִּקְרָא אֶל-מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מֵתוֹךְ הָעֲנָן .</p>

D. The Golden Calf - Did the people ask for a 'god', or a 'leader'?

The people's request from Aaron	God's promise to send a 'malach'
<p>א וַיִּרְא הָעָם, כִּי-בָשַׁשׁ מֹשֶׁה לְרִדֹת מֶן-הָהָר; וַיִּקְהַל הָעָם עַל-אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוֹם עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ--כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מִמִּצְרָיִם מִצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ מָה-הָיָה לוֹ... וַיָּבִיאוּ, אֶל-אַהֲרֹן דָּ וַיִּקַּח מִיָּדָם, וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֲרֹט, וַיַּעֲשֶׂהוּ, יַעֲגַל מִסַּכָּה וַיֹּאמְרוּ-אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֶעֱלֹךְ</p>	<p>כ הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ, לְפָנֶיךָ, לְשִׁמְרֶךָ, בְּדֶרֶךְ; וְלִהְבִּיאֲךָ, אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכְנַתִּי. כֹּא הַשְׁמַר מִפְּנֵיו וְשָׁמַע בְּקוֹלוֹ, אֶל-תִּמְרָ בּוֹ: כִּי לֹא יִשָּׂא לְפָשַׁעְכֶם, כִּי שָׁמִי בְקִרְבּוֹ. כִּב כִּי אִם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע, בְּקוֹלוֹ, ...--וְאִיבִיתִי, אֶת-אִיבִיךָ, וְצַרְתִּי, אֶת-צַרְרֶיךָ. כִּג כִּי-יִלְךְ מַלְאָכִי, לְפָנֶיךָ, וְהִבִּיאֲךָ ...</p>

The last (and only) time Am Yisrael had fought a battle:

Shmot 17:8-9

- ח וַיָּבֵא, עֲמֹלֵק; וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל, בְּרֶפְדִּים. 8 Then came Amalek, and fought with Israel in Rephidim.
- ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר-לָנוּ אַנְשִׁים, וְצֵא הִלָּחֵם בְּעֲמֹלֵק; מָחָר, אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-רֹאשׁ הַגְּבֻעָה, וּמִטָּה הָאֱלֹהִים, בְּיָדִי. 9 And Moses said unto Joshua: 'Choose us out men, and go out, fight with Amalek; tomorrow I will stand on the top of the hill with the rod of God in my hand.'
- י וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ, כַּאֲשֶׁר אָמַר-לוֹ מֹשֶׁה--לְהִלָּחֵם, בְּעֲמֹלֵק; וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחֹוּר, עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבֻעָה. 10 So Joshua did as Moses had said to him, and fought with Amalek; and Moses, Aaron, and Hur went up to the top of the hill.
- יא וַהֲיָה, כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ--וַגִּבֵּר יִשְׂרָאֵל; וְכַאֲשֶׁר יִנִּיחַ יָדוֹ, וַגִּבֵּר עֲמֹלֵק. 11 And it came to pass, when Moses held up his hand, that Israel prevailed; and when he let down his hand, Amalek prevailed.

E. A 'golden image' leads the nation to Israel- one year later...(Bamidbar 10:33-36)

לג וַיִּסְעוּ מִהָר ה' דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וַאֲרוֹן בְּרִית-ה' נִסַּע לְפָנֵיהֶם, דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים, לְתוֹר לָהֶם, מְנוּחָה...
 לה וַיְהִי בְּנִסְעַ הָאָרוֹן, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אִיבִיךָ, וַיִּגְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ, מִפָּנֶיךָ
 לו וּבִגְחָה, יֹאמַר: שׁוּבָה ה' רַבְבוֹת אֵלָפֵי יִשְׂרָאֵל.

F. A parallel celebration / compare Shmot 32:1-6 with Shmot 24:3-11

- א** וַיֵּרָא הָעָם, כִּי-בִשְׁשׁ מִשָּׁה לָרְדַת מֶן-הָהָר; וַיִּקְהַל הָעָם עַל-אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו **קוּם עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ**-כִּי-זֶה מִשָּׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ מָה-הָיָה לוֹ.
- ב** וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, אַהֲרֹן, פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזָּהָב, אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם; וְהָבִיאוּ, אֵלַי.
- ג** וַיִּתְּפְּרְקוּ, כָּל-הָעָם, אֶת-נְזָמֵי הַזָּהָב, אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם; וַיָּבִיאוּ, אֶל-אַהֲרֹן.
- ד** וַיִּקַּח מִיָּדָם, וַיִּצַר אֹתוֹ בַּחֶרֶט, וַיַּעֲשֵׂהוּ, עֵגֶל מִסִּכָּה; וַיֹּאמְרוּ--**אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֶעֱלֹדָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.**
- ה** וַיֵּרָא אַהֲרֹן, וַיִּבֶן **מִזְבֵּחַ לִפְנָיו**; וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר, חַג לַיהוָה מָחָר.
- ו** וַיִּשְׁכְּמוּ, מִמַּחֲרָת, וַיַּעֲלוּ עֹלֹת, וַיִּגִּשׁוּ **שְׁלָמִים**; וַיֹּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וּשְׂתוֹ, וַיִּקְמוּ **לְצַחֵק**. {פ}
- 1** And when the people saw that Moses delayed to come down from the mount, the people gathered themselves together unto Aaron, and said unto him: 'Up, make us a god who shall go before us; for as for this Moses, the man that brought us up out of the land of Egypt, we know not what is become of him.'
- 2** And Aaron said unto them: 'Break off the golden rings, which are in the ears of your wives, of your sons, and of your daughters, and bring them unto me.'
- 3** And all the people broke off the golden rings which were in their ears, and brought them unto Aaron.
- 4** And he received it at their hand, and fashioned it with a graving tool, and made it a molten calf; and they said: 'This is thy god, O Israel, which brought thee up out of the land of Egypt.'
- 5** And when Aaron saw this, he built an altar before it; and Aaron made proclamation, and said: 'To-morrow shall be a feast to the LORD.'
- 6** And they rose up early on the morrow, and offered burnt-offerings, and brought peace-offerings; and the people sat down to eat and to drink, and rose up to make merry.

Shmot 24:4-11

- ד** וַיִּכְתֹּב מִשָּׁה, אֶת כָּל-דְּבָרֵי יְהוָה, וַיִּשְׁכַּם בַּבֹּקֶר, וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר; וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה מִצְבָּה, לְשֵׁנִים עֶשֶׂר שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל.
- ה** וַיִּשְׁלַח, אֶת-נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲלוּ, עֹלֹת; וַיִּזְבְּחוּ **זְבָחִים שְׁלָמִים, לַיהוָה--פָּרִים...**
- ז** וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית, וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם; וַיֹּאמְרוּ, כָּל אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע....
- ט** וַיַּעַל מֹשֶׁה, וְאַהֲרֹן--נָדָב, וְאַבִּיהוּא, וְשִׁבְעִים, מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל.
- י** וַיֵּרְאוּ, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; וַתַּחַת רַגְלָיו, כַּמַּעֲשָׂה לְבִנְת הַסַּפִּיר, וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם, לְטָהָר.
- יא** וְאֶל-אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא שָׁלַח יָדוֹ; וַיַּחֲזוּ, אֶת-הָאֱלֹהִים, וַיֹּאכְלוּ, וַיִּשְׂתּוּ. {ס}
- 4** And Moses wrote all the words of the LORD, and rose up early in the morning, and builded an altar under the mount, and twelve pillars, according to the twelve tribes of Israel.
- 5** And he sent the young men of the children of Israel, who offered burnt-offerings, and sacrificed peace-offerings of oxen unto the LORD.
- 7** And he took the book of the covenant, and read in the hearing of the people; and they said: 'All that the LORD hath spoken will we do, and obey.'
- 9** Then went up Moses, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel;
- 10** and they saw the God of Israel; and there was under His feet the like of a paved work of sapphire stone, and the like of the very heaven for clearness.
- 11** And upon the nobles of the children of Israel He laid not His hand; and they beheld God, and did eat and drink.

Note the "mizbayach"; "olot", "shlamim", eating & drinking

Note also what's missing (torah); and what's 'extra' ("tzchok")

[See Yechezkel 1:4-7, & Shmot 24:10 / noting description of God's feet]

G. The sin of the people vs. the 'reward' of Aharon

See Shmot 32:7-10 ; 32:17->33:7 ; 28:1-3 ; 29:1-2;35-37 ; Devarim 10:8-11

H. The Mishkan & its construction - in light of chet ha'egel

Shmot 34:1-9, in light of 33:12-22 ; 35:1-6 ; 40:34-38

The repetition of phrase "as Hashem commanded Moshe" in chapters 35->40

*Note wording of Moshe's prayer (34:9) that God return to dwell with them:

וַיֹּאמֶר אִם-נָא מְצַאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, אֲדַבֵּר, יְיָ-נָא אֲדַבֵּר, בְּקִרְבְּנוֹ: **כִּי עַם-קָשָׁה-עַרְףְּ הוּא**, וְסָלַחְתָּ

Comparing with God's original threat not to dwell with them in 33:3

וְשָׁלַחְתִּי לְפָנֶיךָ, מִלְאָךְ, **כִּי לֹא אֶעֱלֶה בְּקִרְבְּךָ**, **כִּי עַם-קָשָׁה-עַרְףְּ אַתָּה--פֶּן-אֶכְלֶךָ**, בְּדַרְךָ

I. Yom Kippur, attributes of Mercy, etc. - in light of the above

See Shmot 34:27-32 ; Vayikra 16:17, 29-30; Devarim 9:18-20

re: 'kapara' - see also Breishit 6:14, Shmot 16:14 & Shmot 25:20

(in light of the "kruvim" in Breishit 3:24, see also Shmot 26:1 & 26:31)